

u dožádaného soudu, řídil okresní soudce V., po dojití spisů od dožádaného soudu byl rozsudek vydán jiným okresním soudcem H. Byl tedy vynesena rozsudek soudcem, který se neúčastnil ústního líčení, jež jest základem rozsudku (§ 412 c. ř. s.), čímž byla porušena zásada přímosti. To má za následek zmatečnost rozsudku první stolice podle § 477 čís. 2 c. ř. s. K této zmatečnosti musí soud, k němuž věc došla přípustným opravným prostředkem, přihlížeti z moci úřední. Podle § 478, odst. 2 c. ř. s. bylo proto zrušiti rozsudek prvního soudu a v důsledku toho i řízení odvolací a rozsudek odvolacího soudu.

Čís. 15315.

Pojištění smluvní.

Bylo-li při pojištění proti krádeži vloupáním ustanoveno ve všeobecných pojistných podmínkách, že peníze se pokládají za pojištěné, jen pokud si o nich pojistník vede trvalé přesné zápisky, jest vedení takových zápisků pokládati za výslovnou podmínku, pod kterou pojistitel ručí za ztrátu peněz.

(Rozh. ze dne 19. června 1936, Rv I 2541/34.)

Žalobce se u žalované pojistil proti krádeži předmětů uložených v bytě žalobcově až do výše 23.000 Kč. Poté bylo žalobci z bytu z uzamčené zásuvky stolu odcizeno 2.750 Kč. Krádež tuto žalované ihned řádně oznámil. Ježto žalovaná, ač upomenuta, se zdráhá částku 2.750 Kč, k jejíž zaplacení dle pojišťovací smlouvy jest povinna, zaplatiti, domáhá se jeho zaplacení žalobou. Proti žalobě namítla žalovaná mimo jiné, že si žalobce nevedl o penězích řádné zápisky, ač k tomu byl podle pojišťovacích podmínek povinen. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Podle čl. 3 všeob. poj. podm. se peníze pokládají za pojištěné jen potud a tak dlouho, pokud se o nich vedou trvalé přesné zápisky. Toto vedení zápisků nutno dle znění toho pokládati za výslovnou podmínku, pod kterou pojišťovna za ztrátu peněz ručí. Nelze souhlasiti s názorem odvolatelovým, že zápisky ty možno hraditi důkazem jiným o tom, že odcizené peníze žalobce skutečně měl a že by bylo proti dobrým mravům, kdyby měl žalobce, ač dokázal, že peníze skutečně měl, přijíti o svůj nárok na náhradu, ježto takovéto zápisky nevedl. Při volnosti smluvní (žalobce ani netvrdil, že by připojení takovéto podmínky odporovalo zákonným předpisům o soukromém pojištění) nelze vyloučiti, aby si smluvní strany neujednaly výslovně jako podmínku, pod kterou pouze hotové peníze mají býti pokládány za pojištěny, aby o nich vedeny byly trvalé přesné zápisky. Takováto výslovná podmínka jest pojata do smlouvy pojišťovací, o níž žalobce svůj nárok opírá. Žalobce sám doznal, že zápisky o penězích nevedl a jako důvod uvedl, že na to nemá čas a že se o to starati nemůže. Tento důvod nelze uznati jako ospravedlňující. Nevedl tudíž žalobce o svých penězích vůbec žádné zápisky a jest tudíž bez

významu tvrzení odvolání, že v pojistce není specifikováno, jak mají tyto zápisky vypadati a co v nich má býti uvedeno. To by mělo význam, kdyby byl žalobce o penězích zápisky vedl a žalovaná se bránila, že zápisky ty nejsou trvalé a přesné. Rovněž pouze v tomto případě mělo by význam to tvrzení odvolatelovo, že o odcizených penězích ani zápisky vésti nemohl, ježto dříve, než mu bylo fysicky možno peníze ty zapsati, byly mu odcizeny. To mohl by odvolatel s účinkem namítati, avšak pouze u částky 750 Kč, které odevzdal dne 1. září 1932 své manželce a než přišel domů, byly mu odcizeny. U ostatních peněz by se tak nemohl brániti, neboť ty již 31. srpna 1932 doma měl, sám je do zásuvky stolu uložil, a tudíž měl možnost je zapsati. Ježto tedy žalobce sám výslovně sjednanou podmínku, pod níž žalovaná převzala pojištění a tím i ručení za odcizení jich, nesplnil, nemůže vůči žalované požadovati z této smlouvy pojišťovací plnění od strany žalované.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání připojiv se k vývodům odvolacího soudu.

Čís. 15316.

Směnečný platební rozkaz nelze zrušiti s omezením, že žaloba se zamítá pro tentokráte.

(Rozh. ze dne 19. června 1936, Rv I 1338/36.)

Prvý soud vyhověl námitkám žalovaného proti směnečnému platebnímu příkazu a směnečný platební příkaz zrušil proto, že dosud nenastala dospělost zažalované pohledávky. V odvolání uplatňoval žalobce, že měl býti směnečný platební příkaz zrušen alespoň s omezením, že se žaloba zamítá pro tentokráte. Odvolací soud odvolání nevyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dle § 557 c. ř. s. vyřizuje se žaloba směnečná, jsou-li pro to dány zákonné předpoklady, vydáním směnečného platebního příkazu. V případě námitek proti platebním příkazům zůstává rozhodnutí soudu omezeno na výrok, zda platební příkaz zůstává ve své moci, nebo zdali a pokud jest zrušen (§§ 513 a 559 c. ř. s.). V řízení o námitkách zavedeném nerozhoduje se tedy již o žalobním žádání, zda se mu vyhovuje či zda se zamítá, nýbrž rozhoduje se o tom, zda směnečný platební příkaz obстоjí materiálně, zda totiž nárok jím přiznaný je po právu. Není-li tomu tak, musí platební příkaz býti zrušen. Jest ovšem možné i částečné zrušení platebního příkazu (srov. slova: »a pokud«), byl-li nárok uznán oprávněným jen z části; o takový případ však nejde, bylo-li uznáno, že nárok toho času není po právu. Nezbyvá proto v těchto případech než vysloviti, že se platební příkaz zrušuje. Tím ovšem není žalobci zabráněno, aby po nastalé splatnosti směnku znovu zažaloval;